

Tachtig jaar VIB:

Ondernemerschap, techniek en collegialiteit

Het tachtigjarig jubileum van de VIB is het jubileum van de toekomst. Gips, kiezelgoer, allerlei species en asbestos magnus hebben plaatsgemaakt voor minerale wol, elastomeer, foamglas en harde schuimproducten. Een zwaar ambacht is geëvolueerd tot technisch vakmanschap. Gebleven is het ondernemerschap vol inventiviteit, doorzettingsvermogen, vakliefde en collegialiteit. De basis uit 1931 draagt het perspectief van 2011. Op 17 februari 1931 is de eerste steen gelegd van de Vereniging van Ondernemers in het Thermisch Isolatiebedrijf.

Als de geschiedenis van de VIB één ding leert, dan is het wel dat de isolatiespecialist tot de sterke ondernemers behoort. Wat er ook gebeurt, hij laat zich niet uit het veld slaan. In de moeilijk omstandigheden voorafgaand aan de Tweede Wereldoorlog en de uitdagende, perspectievolle jaren ná de oorlog, hebben veel isolatie-ondernemingen het levenslicht gezien. In de eerste groep veel vakspecialisten die het economisch onheil voor zichzelf afwenden door als zzp'er avant la lettre te beginnen, in de tweede groep de specialisten die als zelfstandig ondernemer versneld op nieuwe economische horizonten afgaan. Beide oorsprongen komen we anno 2011 ruim tegen binnen de VIB-gelederen. Als gezonde bedrijven – vaak familiebedrijven; het beste bewijs dat de visie van weleer goed was, evenals het gehalte aan veerkracht en inventiviteit.

Zakelijk en collegiaal

Op 17 februari 1931 wordt de nieuwe 'Vereniging van Werkgevers en Leveranciers in het Isolatiebedrijf V.I.B.' opgericht. Toen nog V.I.B. met puntjes tussen de drie letters. Initiatiefnemers kwamen uit de bedrijven die er destijd al tientallen jaren isolatie op hadden zitten, zoals Stokvis, Van der Linden en Cleton. Vier jaar na de oprichting volgde koninklijke goedkeuring, noodzakelijk voor de verplichte opname in het Verenigingenregister. Voor zover we dat al niet weten, blijkt uit de doelstelling al dat het een redelijk roerige tijd moet zijn geweest: behartiging van de bedrijfsbelangen is een vrij logische doelstelling. De formulering 'bevordering van een zakelijk en collegiaal verkeer tussen de leden' is ook nog neutraal-positief te interpreteren, maar tussen de beschikbare middelen komt de aap uit de mouw: 'beslechten van geschillen tussen leden onderling en hun klanten' staat bovenaan, gevolgd door het 'onderling verschaffen van handelsinformaties.' Discussies met klanten komen natuurlijk nog steeds voor, maar worden doorgaans eerder tussen opdrachtgever en

Isolatiemedewerker bezig met het aanmaken van gips-specie, als afsmeerlaag. Demontage was naderhand alleen mogelijk langs de destructieve weg: zaag er in. Tegenwoordig beschikt de isolatiespecialist over gemakkelijk te monteren systeemelementen, waaronder schalen op basis van pir, pur, minerale wol of geschuimd glas.

isolatieondernemer opgelost, zonodig met inschakeling van leveranciers en externe deskundigen. Geschillen tussen leden bestaan er ook nog steeds, maar dat heet tegenwoordig volwassen concurrentie. Dat kan nog steeds gevoelig liggen, maar de scherpe kantjes worden er gemakkelijker in het collegiale vlak en het VIB-netwerk uitgehaald. Onderlinge verschaffing van handelsinformatie is verleden tijd, want dat heet heden ten dage 'kartelvorming'. Ontmoeting en uitwisseling van kennis en inzicht is de nieuwe inhoud van de 'zakelijke en collegiale' doelstelling. En als het echt nodig en de VIB-leveringsvoorwaarden en projectcontracten geen soelaas bieden, kunnen de VIB-leden terugvallen op de professionele dienstverlening – onder meer op het gebied van juridische zaken, arbeidsrecht, CAO-kwesties – die de vereniging dankzij de Koninklijke Metaalunie op maat aanbiedt. En de leveringsvoorwaarden? Die zijn, dankzij periodieke aanpassingen en moderniseringen nog altijd een belangrijke richtlijn in de onderhandelingen met opdrachtgevers, die echter de vervelende gewoonte hebben ook hun 'inkoopvoorwaarden' in de strijd te gooien.

Evolutie

Vooruitkijken is het devies van de VIB-jubileumviering. Het is echter verhelderend om van tijd tot tijd een beetje terug te kijken. Bijvoorbeeld om vast te stellen dat de branche al zolang als ze bestaat met kracht van argumenten pleit voor een economische isolatiedikte. Voor alle duidelijkheid: daarmee werd ook veertig jaar geleden al helder op het energieaspect gedoeld. Terugkijken is ook verhelderend als we kijken naar het imago: dat was tachtig jaar geleden niet echt heel goed. Velen beschouwden isoleren toen meer als een uitweg dan als een vak. Technologische ontwikkelingen, de komst van nieuwe materialen en systemen, intensieve vakopleiding, sterk verbeterde arbeidsomstandigheden en –voorwaarden blijken wel degelijk het imago te hebben omgebogen. Dat VIB-leden en hun medewerkers onverholven trots op hun werk uitstralen, is in belangrijke mate te danken aan tachtig jaar VIB.